
AKİF AŞIRLI
*Azərbaycan "Türk ocaqları"nın başqanı,
"Şərq" qəzetinin baş redaktoru*

***

Mən də konfransa qatılan bütün təşkilatların, qurumların rəhbərlərini və eyni zamanda parlamentin Mədəniyyət Komitəsinin sədri, hörmətli millət vəkili Qənirə xanım Paşayevanı salamlayıram. Abdulla Şaiq Azərbaycan Türk ocağının qurucularındandır. Çox təəssüf ki, indiyə qədər Abdulla Şaiqin Azərbaycan Türk ocağının qurucularından biri olması barəsində elə bir əhəmiyyətli dəlil-sübut yox idi. Biz arxiv araşdırmaları zamanı müəyyən sənədlər əldə etdik; 1918-ci il sentyabrın 24-də Bakı işğaldan cəmi 5-6 gün idi azad edilmişdi. Bakıda açılan ilk qeyri-hökumət təşkilatı Azərbaycan Türk ocağı oldu. Türk ocağının təsisçiləri Abdulla Şaiq, Əhməd Cavad, eyni zamanda Müsavat partiyasının yaradıcılarından Abbasqulu Kazımzadə və Kərbəlayı Vəli Mikayıl oğlu idi. Bununla bağlı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilk Daxili İşlər Nazirliyinin rəyi və razılığı əsasında Behbud bəy Cavanşir tərəfindən 735 sayılı şəhadətnamə Abdulla Şaiqə verilib. Həmin sənədin əsası arxivdədir. Surətini isə Abdulla Şaiqin

---

ev muzeyinə vermişik. Eyni zamanda, Azərbaycan Türk ocağının müvəqqəti qərargahı olan "Şərq" redaksiyasında saxlanılır. Mən təşəkkür edirəm bu tədbir üçün. Təbii ki, biz keçən il Abdulla Şaiqin 140 illiyinin keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlamışdıq. Bu pandemiya dövrü imkan vermədi. Çox sağ olsun Azərbaycan Türk ocağının bərpaçılarından olan, nəinki Azərbaycanın, türk dünyasının çox qiymətli sözcüsü, öz türkçü, milliyyətçi baxışı ilə türk dünyasına xidmət edən Qənirə xanım belə bir təşəbbüs ilə çıxış elədi. Bu konfransın təşkilinə görə öz təşəkkürümü bildirirəm. Aprel ayının 9-da həm İstanbul Türk ocağı və eyni zamanda Azərbaycan Türk ocaqları belə bir konfransın keçirilməsini qərarlaşdırıb. Sadəcə mən türk dünyası ilə ilgili türk təşkilatlarının rəhbərlərinin birgə iştirak etdiyi konfransda bir məsələni də dilə gətirmək istəyirəm, bir təklif vermək istəyirəm. Abdulla Şaiqlə yanaşı, onun qardaşı Axund Yusif Ziya Talıbzadə dövrünün tanınmış şəxsiyyətlərindən olub. Çox təəssüf ki, Azərbaycan ictimaiyyəti Axund Yusif Ziya Talıbzadə barəsində o qədər də dərin biliyə malik deyil. Axund Yusif bizim mədəniyyət tariximizdə ən önəmli simalardan biridir. Eyni zamanda, Quranı Azərbaycan dilinə tərcümə edən alimlərimizdən biridir. Türkçü, milliyyətçi düşüncəsi ilə Ənvər Paşanın ya-

---

nında olub. 1923-cü ildə bolşeviklər tərəfindən qətlə yetirilən Axund Yusif Ziya Talıbzadənin həyatının sənədləşdirilməsi barəsində kitabların, tədqiqat əsərlərinin yazılmasına çox ciddi ehtiyac var. Düşünürəm ki, bu yöndə də bizim birgə səylərimizə ciddi ehtiyac var. Təşəkkür edirəm. Minnətdaram.